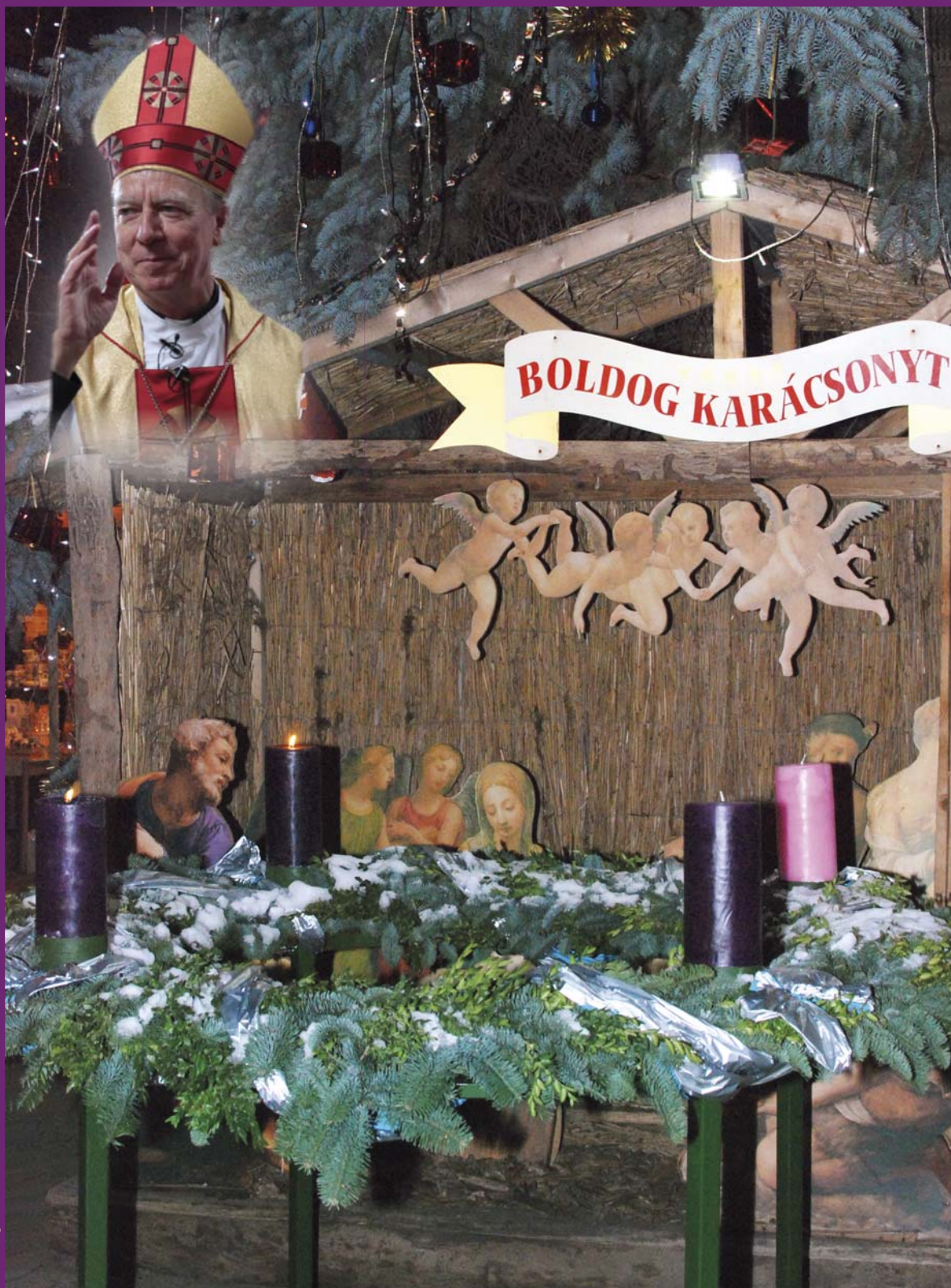

Harangszó

A ceglédi római katolikus egyházközség lapja

Ára: 100 Ft

Fotó: Burgmann László

Karácsony üzenete: „... drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek...”

(Iz 43,4)

Isten szívébe szeretnék belelátzni! Szeretném tudni, vajon mit gondol arról, hogy 2012-ben Magyarországon az Ő álmai, elgondolásai szerint ünnepeljük-e a karácsonyt vagy sem. Nem a karácsony a legnagyobb ünnepünk, hanem a húsvét, mégis adott számunkra egy csodaszép okot, hogy szeretetünket konkrétan megmutassuk egymásnak: az Ő egyszülött Fiaának születését Betlehemben.

Urunknak egy szava sem lehet előkészületeinkre. Közel két hónappal a konkrét szenteste előtt, már november eleje tájékán láthatja, hogy minden nagyobb bevásárlóközpont rogyásig telt különféle ajándékokkal, világítótestekkel, díszekkel... — alkalmat adva, hogy törődésünket, odafigyelésünket, önzetlenségünket megfogalmazzuk családtagjainknak, barátainknak, a minket minden boldogtalanságból Megváltó Jézus 2000 évvel ezelőtti megtestesülésének ünnepén. De vajon tényleg kimondjuk-e egymásnak érthetően: te drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek? Vagy csak elmaszatolt, a külsőségektől kifáradt, türelmetlen arcokkal, szempárokkal bámulunk egymás felé? Ne engedjük, hogy a lényegről eltérítsék a figyelmünket! Fontosabb az ajándékozó, mint az ajándék! Egy piciny gyertyaláng fényében eltöltött őszinte közös beszélgetés jobban gazdagít, mint egy vakító, zajos horda csődülete.

Jaj de jó, ha karácsony ünnepe után, tisztán feltöltődve elmondhatom magamról Krisztus rám is vonatkozó szavait Izaiás próféta tolmácsolásában: én valóban drága vagyok Isten és embertársaim szemében, mert becses vagyok és igazán szerethető. Ha ezt a Mennyei Atya által legfontosabbnak tartott üzenetet karácsonykor nem tudtam megkapni és átadni, akkor azonnal forduljak Jézus Szentlelkéhez útmutatásért imádságban, mert Ő nem fukar azokhoz, akik jóindulattal és alázattal kérik. Így bizonyosan megszületik bennünk is az öröm, amely József és Mária arcán fénylett, amikor ölelésükbe szoríthatták – az egykor majd boldogságunkért sok szenvedést vállaló – Kisdedet.

Nem a kéményből sötéten a szobánkba szálló, a zoknikat felesleges csecsebecsékkal megtömkődő, lappföldi rénszarvasüzemű teherfuvarozót várjuk karácsony ünnepén! (Szent Miklós püspököt igen!) Nem a bankkártyánkat akarjuk lenullázni, hogy a fogyasztói tápláléklánc ragadozói keresztbe lenyeljenek bennünket karácsony ünnepén! (De az irgalmasság testi cselekedeteire odafigyelünk!) Mi a szeretet Istenének megszületését ünnepeljük, aki ezt üzeni mindannyiunknak személyesen: Te drága vagy a szememben, becses vagy nekem és szeretlek!

**Balázs András
atyá**

Kányádi Sándor:

Isten háta mögött

*üres az istálló s a jászol
idén se lesz nálunk karácsony
hiába vártok
nem jönnek a három királyok*

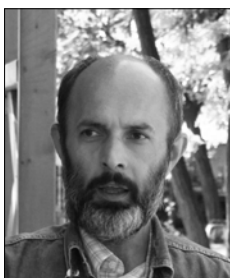
*sok dolga van a teremtőnek
mindenkivel ő sem törődhet
messzi a csillag
mindenüvé nem világíthat*

*megértjük persze mit tehetnének
de olyan sötétek az esték
s a szeretetnek
hiánya nagyon dideregtet*

*előrelátó vagy de mégis
nézz uram a hátad mögé is
ott is lakoznak
s örülnének a mosolyodnak*

VOLTER KÁLMÁN

Cegléden születtem 1968-ban, szüleim harmadik gyermekeként. Két nővérem van, Mária és Etelka. Feleségemmel, Anikóval 2000-ben kötöttünk házasságot, így sosem okoz fejtörést, hány éves házások is vagyunk éppen.

Huszonöt éve gitártanárként dolgozom a helyi zeneiskolában.

Még ugyanennyi időt adok magamnak, és akkor már nagyjából tudni fogom, hogyan is kell gitározni tanítani valakit.

Legrégebbi egyházi szolgálatom, a gitáros éneklet kb. tizenhárom éves korom óta tart. Ezt Kárpáti Laci és pótnagyapám, Prohászka Józsi bácsi segítségével kezdtem. A mai napig az egyik legnagyobb öröm, ha síppal, dobbal, nádihegedűvel dicsérhetjük az Urat. Az Ég Madarai Énekkar a szívem csücske!

Egyházi szolgálatom a diakónussá szentelésem óta bővült: keresztelés, temetés, esketés, prédikáció, illetőleg minden, amit az Egyházi Törvénykönyv egy szerpapnak nem tilt, és Levente atya megbíz vele. Az egyháztanácsnak – mint „félpap” – hivatalból is tagja vagyok.

Mániám: időnként zenét szerzek. Rögeszmém: a zene = hangzó teológia. Vágyálmom: majd annak idején szem- és fültanújának lenni, hogy a Mennyeek Országában Bach hogyan szedi ráncba az angyalok kórusát, és ők hogyan éneklék a h-moll mise „Gloria” tételét a szerző vezényletével.

DR. TÓTHNÉ DR. KUTHY KORNÉLIA

Bár Szegeden születtem 1972-ben, tősgyökeres ceglédinek vallom magam, hiszen két éves korom óta e város lakója vagyok. Itt végeztem a középfokú tanulmányok végéig az iskoláimat is, majd a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szereztem diplomát 1995-ben. Időközben férjhez mentem Tóth Tihamérhoz, akivel az egyetemi évek alatt ismerkedtünk meg, és aki szintén jogász végzettségű.

A diplomám megszerzése előtt született első gyermekünk, Bernadett, ő ma már 18 éves, jelenleg alapítványi ösztöndíjjal az USA-ban tanul. Ennek végeztével a Kossuth Gimnáziumban fog érettségizni. Betti után sorban érkeztek a testvérek: Benedek, ő 17 éves, a Pannonhalmi Bencés Gimnázium szépreményű 11. osztályos tanulója, majd Márton, aki a helyi katolikus általános

iskola 7. a osztályát erősíti. A legkisebb gyermekünk Kinga, komoly nagycsoportos a Katolikus Óvodában.

Jogi pályámat a Ceglédi Városi Bíróságon kezdtem 1997-ben fogalmazóként, később a szakvizsga után titkárként. 2004 áprilisától pedig közjegyző-helyettesként tevékenykedtem 7 éven át, jelenleg pedig csak és kizárólag főállású anyaként gondoskodom a családomról.

Az egyházközség életében férjemmel együtt tevékenyen részt veszünk, elsősorban a családközségben és a jegyesoktatásban, fontosnak tartva a családi értékek hangsúlyozását, megjelenítését. Egyháztanácsosként feladatomban érzem az irgalmas szeretet gyakorlását, amelyet leginkább a Karitászmunkájában való részvétellel igyekszem megvalósítani.

OLÁH GYÖRGY

43 éves vagyok, és bár nem itt születtem, – 10 éves korom óta élek a városban – már teljesen ceglédinek számítok. Gyerekkorom óta járok templomi, ifjúsági közösségekbe. A Szent Kereszt Templomban fogadtunk örök hűséget feleségemmel – Kizsel Edittel – és itt, illetve a kápolnában keresztelték meg 4 gyermekünket

(Eszter (14 éves), György (8), Sára (6), Balázs (4)). Az előző Egyháztanács munkájába 15 éve kapcsolódtam be, és örömmel fogadtam Levente atya hívását az új-jájalakuló tanácsba is, ahol a karitatív bizottság tagja szeretnék lenni. Karitatív munkát igyekszek folytatni az egyházközséghez tartozó Szent Lőrinc Alapítvány tagjaként is.

Három fontos momentum volt az életemben, amelyek a hitemre nagy hatást gyakoroltak. Az első: a fiatalon elhunyt Szabó János káplán itteni munkája. Igaz, hogy rövid ideig szolgált Cegléden, de kisugárzása, a fiatalokhoz való hozzáállása nagy hatással volt rám tizenévesen.

A második a taizé-i találkozók, amelyekben egyetemistaként Európa különböző városaiban vettünk részt. Roger testvér lelkiségéből ma is tudok meríteni. A harmadik, a nászmisénken Mihály atya által elmondott alábbi áldás, ami remélem, végigkíséri az életemet:

„Istenünk, az örök Atya, őrizzen meg benneteket egyetértésben és kölcsönös szeretetben, hogy Krisztus békeje töltsen el lelketeket, és otthonotokban mindig megmaradjon! Legyetek áldottak gyermekeitekben, találjatok az életben őszinte jó barátokra és éljeteztek minden emberrel igaz békeességben!

Isten szeretetéről tanúskodjatok a világban, hogy a szenvedők és a szegények, akikhez jók voltatok, egykor hálással fogadjanak majd Isten örök hajlékában!”

„Ujjongva örvendek irgalmasságodnak”

(Zsolt 31,8)

Szeretettel köszöntjük Kovács Miklós atyát, aki Zalaháshágyról került hozzánk, és akit már többször láthattunk és hallhattunk a szentmiséken, élvezhetjük ízes tájékoztatását.

– A szokásos kérdéssel kezdeném: Mit választottál papi jelmondatodnak?

– Az Úr imájának egy mondatát: „Legyen meg a te akaratom!” (Mt 6,10) Igyekeztem ezt megélni papi életem folyamán. Nem kértem a helyeket, ahol szolgáltam, mindig azt fogadtam el, amit mondtak, rám bízta. Általában kisebb helyeken szolgáltam. Lentiben kezdtem, ahol 5 évig voltam káplán. Itt többen voltunk káplánok, és így támogatni tudtuk egymást. Az utolsó szolgálati helyem Zalaháshágyon volt. Itt 30 évet töltöttem, és elláttam még Ozmánbüköt, Vaspört, Pusztacsátáron pedig a kegytemplom tartozott hozzám..

Az évtizedek folyamán vezérgondolatom volt, hogy amit az ember fogadott, azt tartsa is meg. Én engedelmisséget fogadtam, azt pedig tartani kell. Úgy gondolom, hogy Isten az embernek kirajzol egy utat, amelyen boldogan végigmehet, és amelyen tapasztalja az Ő oltalmát. Diakónussá szentelésemkor ez a bibliai hely jutott eszembe: „Örvendezve örvendek az Úrban, ujjong lelke az én Istenemben, mert az üdvösség ruháiba öltöztetett engem, az igazság palástját terítette rám.” (Iz 61,10) És ezt a ruhát nem tettem le azóta sem.

– Kikre tekintettel, tekinthetnél példaképként a környezetben?

– Elsődlegesen a szüleimre, akik vallásos és dolgozó emberek voltak, így már otthon is a kétkezi munka, az egyszerű élet szeretetét kaptam. Sokat tanultam a plébánosomtól is,

aki közvetlen, kedélyes ember volt, szívesen beszélgetett a gyerekekkel, falubeliekkel.

Mivel életem nagy részét falusi egyházközségek és hívek szolgálatában töltöttem, úgy látom: bár szükség van az Egyházban néhány tudós emberre, de kellenek olyanok is, akik szót tudnak érteni a néppel, akik tudnak hozzájuk szólni.

– 1960-ban szenteltek pappá, így olyan korszakban szolgáltál,

amely számunkra már történelem. Milyen volt akkoriban papnak lenni, hogyan lehetett megmaradni embernek?

– Akkori plébánosom mondta: „Most háború van, és a fedezékből nem kell kidugni a fejedet, de ha megszorítanak, hűségesnek kell lenni.” Azaz nem kell hősödni, keresni az összeütközéseket, de mindenkor hűségesnek kell lennünk Krisztushoz és Egyházához. A kommunizmus éveiben az államhatalom igyekezett leépíteni a kis közösségeket egyházi és társadalmi szinten egyaránt. Itt gondolok például a falurombolásokra, amelyek kihatással voltak a helyi egyházközségek életére is. Sokszor nagyon kevés jövedelemből, perselypénzből kellett kijönnünk, templomot renoválnunk, egyházközséget, papot fenntartanunk. Így gyakran volt, illetve van a pap az ott

élőkre utalva. Úgy látom, hogy főleg a diktatúra idején a falu táplálta a várost és hitét. Mára ez a helyzet megváltozott, megváltozik.

Ami a megmaradást illeti, hála Istennek nagyon sok jó ember volt körülöttem, és a jó emberek között könnyű jónak lenni. Sokszor jött segítségemre a humor, a tréfa is.

– Hogyan látod az akkori és a mai egyház helyzetét a falvakban?

– A falvakból eltűnőben van az értelmiség, és ahol ez hiányzik, ott nagyon nehéz a pap helyzete. Közösségileg kell megoldani a kis helyek támogatását, és nem szabad megengedni, hogy a pap élete, megélhetése a nép kegyére legyen bízva. Ezeken a helyeken tudatosítani kell a hívekben, hogy a pap támogatása mellett kötelességüknek érezzék a közösség építését, fenntartását is. Sajnos ma sok a szokás-keresztény. Jó lenne, ha komolyan törekednénk

a megtérésre, evangéliumi életre, amelyben megbecsüljük egymást. Mindenhol – legyen az falu vagy város – látható, hogy az Egyház nem tökéletes társaság, annyira emberi és ezért szép. Ezért az Egyházért halt meg Krisztus, és én ebben az Egyházban örökké éneklek az Úr irgalmát. Egy humoros történet ezzel kapcsolatban: Egyik pap barátomék hárman voltak testvérek, három fiú. Ő volt a legfiatalabb. A testvéreinek édesapjuk vett egy-egy házat. Amikor ez a barátom megkérdezte, hogy neki mikor lesz háza, apja ezt válaszolta: „Neked, fiam, ott van az Anyaszentegyház.” Valóban, nekünk is van házunk.

– A prédikációidból is kitűnik, hogy közel áll hozzád a Szentírás. Mit tartasz fontosnak a Bibliával kapcsolatban?

– Nem az a fontos, hogy pontosan

tudjuk a bibliai helyet mondani – pl. Mt 13,5 – hanem az, hogy ki tudjuk keresni a bibliai helyet, és főleg az, hogy értsük, ismerjük Krisztus üzenetét, azt, amit ő akar nekünk elmondani. Erre figyeljünk! Az egész Szentírást kell olvasni, mert az Írás magyarázza önmagát. A biblikus tanulmányok, bibliaórák során nem lehet az a cél, hogy egy-két embert képezzünk, hanem az, hogy lehetőleg mindenki megismerje, olvassa és imádkozza a Bibliát.

Még egy fontos gondolat: Ma a tudományra hivatkozva sokszor

kritikával vesszük kézbe Isten Igéjét – s bár a tudományos ismeretek nem nélkülözhetőek –, mégsem ez a fontos, hanem az Írásnak és üzenetének, lényegének imádságos olvasása, ismerete. Ezzel kapcsolatban egy érdekes dologra hívnám fel a figyelmet: bár hangsúlyozom, hogy nyilván úgy olvasom a liturgián, ahogyan az elő van írva, mégis helyesebb lenne így mondani: „Szent evangélium Máté szerint” vagy „Szent evangélium Szent Máté szerint” és nem így: „Evangélium Szent Máté szerint”, mert az evangélium

a szent. Ez a hangsúlyosabb. Kedvelt szentem, Szent Ágoston is a Szentíráson keresztül döntött végleg Isten mellett.

– Végül egy rövid kérdés: Mivel telnek ceglédi napjaid?

– Amikor a Plébános atya felkér, misézek, gyóntatok. Ezek során is igyekszem Isten irgalmasságát hirdetni, átadni.

– Köszönöm a beszélgetést, kérjük rád Isten áldását, és hogy még évek hosszú során át örömmel szolgálhass ott, ahová Isten vezet, helyez.

Volterné Anikó

Szentlexikon

Szent Miklós püspök

Ünnepe: december 6.

Olyan életrajz, amely a történet-tudományt kielégítő pontossággal mondaná el Szent Miklós püspök életét, nem lehet fel, csak a XIII. századi Legenda Aureában olvasható történet alapján vázolható fel alakja.

A legenda egy közlése olyan erővel hat, mint amikor fiatal szülők az első fényképet készítik újszülöttjükről. Eszerint Miklós már a születése napján felállt a fürdőkádjában! S hasonló ehhez

az is, amit némi büszkeséggel mond el a legenda, mint a leendő aszkéta első megnyilvánulását, hogy böjti napokon a kisdéd csak egyszer szoptott.

Miklós felnőttkoráról pedig elbeszéli a legenda, hogy amikor megtudta, hogy nyomorúságában az egyik szomszéd nyilvánosházba akarja adni három lányát, a következőképpen segített rajtuk: éjnek idején a nyitott ablakon át bedobott egy erszény pénzt, és így először a legidősebb, majd hasonló „égből jött” segítségek után a másik két lány is tisztességgel férjhez mehetett.

Égi jel hatására Myra városa megválasztotta püspökének. Miklós kiválóan teljesítette püspöki feladatait, és részt vett a Níceai zsinaton is. Mikor pedig egy napon viharba került matrózok hívták segítségül, megjelent a hajón, kézbe ragadta a kormányt, és a szükséges manőver megtétele után lecsillapítván a vihart is – biztonságban hagyta őket.

Legendájának legrégebbi rétegéhez tartozik az az elbeszélés, mely szerint megmentett három ártatlanul vádolt katonatisztet. Ezeket igazságtalan vádak alapján

bebörtönözték, és halálra ítélték. Miklós azonban Nagy Konstantinnak megjelent álmában, és megmentette őket a hóhértól. Megszámlálhatatlan azoknak a történeteknek a száma, amelyek a segítségre siető Miklósról szólnak, különösen gyermekek esetében. Mikor hosszú öregség után 343-ban vagy 350-ben meghalt, angyalok fogadták és vezették be a Paradicsomba.

Emlékét megőrizték a keresztény népek, és példáját követik mindazok, akik ajándékot adnak szeretteiknek névünnepe alkalmából. Mindnyájunkat arra tanít, hogy jobb adni, mint kapni.

Forrás: A szentek élete, Szent István Társulat

Összeállította: **Kis Attila hittanár**

KEREKÍTŐ

Zenés foglalkozás

A Kerekítő egy országos pedagógiai kezdeményezés, mely a népi-eredetű és ma is közkedvelt ölbeli játékok felelevenítésére jött létre. Kapcsolódó honlappal, könyvvel és élő közösségteremtés céljával foglalkozásokkal, melyre egészen kicsi kortól óvodás korig várjuk a gyermeket és szüleit, nagyszüleit.

Módszertanunk nagyanyáink öröksége, úgy játszunk az ölbeli játékokat, ahogy ők játszották annak idején.

Célja, hogy a családok játékos, kötetlen, oldott formában ismerkedhessenek a magyar népzene hangzásvilágával. A gyerekek természetes módon „beleveledve” ismerjék meg a hagyományainkat.

Helyszín: Almáfa Családi Napközi (Cegléd, Kosárhegyi út 22)

Időpont: Minden hétfőn 16:45-től

Foglalkozásvezető: Bogdán Dóra, zongoratanár

Játsszunk, énekeljünk, mozogjunk együtt

www.kerekito.hu

Kicsoda Jézus?

Előző számainkban szót ejtettünk az egyik legnagyobb (a cikkíró szerint a legnagyobb) zeneszerző, Johann Sebastian Bach egy művéről. Megvizsgáltuk, hogy a szövegen túl milyen zenei eszközökkel él a szerző, amikor hitigazságokról van szó. Láttuk, hogyan ábrázolja egyik fő művében, a h-moll misében a feltámadást, és miként jelenik meg a zenei szövetben a kereszt-motívum. „Sorozatunk” zárásaként nézzük meg, van-e mondanivalója a karácsonyról?

Bach a h-moll mise hitvallásában (Credo) a megtestesülés misztériumát egy igen bensőséges kórustételben mutatja meg. Erre a tételre a következő szövegrész esik: „Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virgine, et homo factus est”. Ma használatos fordításban: „Megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától, és emberré lett”.

Mielőtt nekilátnánk a tétel vizsgálatának, két zenei fogalmat kell tisztáznunk: mi a hármashangzat, és mi a szekundlépés? Hármashangzatnak – nevéből is látszik – három hang egységét nevezük, amelyek magassága között meghatározott különbség van. Hosszas magyarázat helyett a legegyszerűbb példát hozom: dó, mi, szó. Aki tudja a szolmizációs hangok sorrendjét, láthatja, hogy ezek nem szomszédos hangok, egy-egy hang (a ré és a fá) beférnének közéjük. A szekundlépés pedig azt jelenti, hogy a dallam mindig a szomszédos hangra lép. Vizuálisan ezek így festenek (1. és 2. kottapéllda):

1. kottapéllda:

2. kottapéllda:

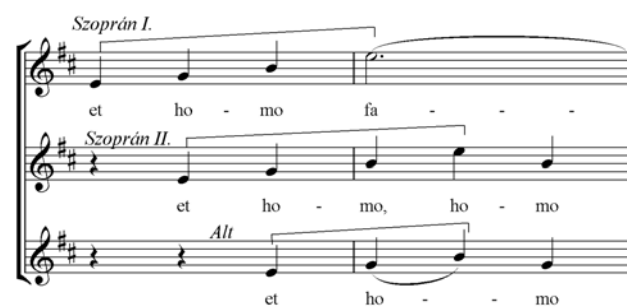
Térjünk rá a kiválasztott misetételrészre! Bach ezt három részre tagolta: az első és a második szakaszra ugyanaz a szövegrész jut (Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virginæ), a harmadik pedig befejezi a mondatot (et homo factus est).

Már első hallásra feltűnik, hogy az első két részben minden szólam fentről lefelé ereszkedő dallammal lép be, míg a harmadikban az irány megfordul. Tehát ereszkedik a dallam, amikor ezt éneklik: „Megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától”, és emelkedik, amikor kijelenti: „és emberré lett”. Már ha csak ezt az ellentétes irányú mozgást tekintjük, látjuk, hogy Bach a megtestesülés miérettjét ábrázolja: az Isten Fia közénk

jött, emberré lett, hogy minket, a mi emberségünket felemelje. Ez a gondolat (emberré lett, hogy mi megistenüljünk) végighúzódik az egész ókori teológián. Szent Iréneusz így fogalmaz: Isten Fia „határtalan szeretetéből az lett, amik mi vagyunk, hogy bennünket azzá tegyen, ami ő.”

Most vizsgáljuk meg közelebbről a tétel motívumait! Az első két részben („megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától”) minden szólam fentről lefelé tartó hármashangzatmozgással lép be (3. kottapéllda).

3. kottapéllda:

A barokk kor szimbolikájában a hármashangzat a Szentháromságot jelentette, az isteni természetet. Bach ezzel aláhúzza, hogy, aki most megtestesül, valóban Isten. A harmadik szakasz („és emberré lett”) szólambelépéseire viszont a lentől fölfelé törekvés a jellemző. A szólamok – az emberségre utalva – most már bőven használják a szekundlépéseket is (4. kottapéllda), de a hármashangzatmozgások is jelen vannak (5. kottapéllda).

4. kottapéllda:

Van egy szólam (az alt), amelyik három ütemen keresztül szinte tyúklépésben (értsd: kis szekundokkal) kapaszkodik fölfelé (4. kottapéllda). Ez ennek a szakasznak olyan hatást kölcsönöz, mintha az énekkar egy fölfelé ható erőterbe került volna.

Ebben a harmadik szakaszban tehát mindkét mozgásforma (hármashangzat, szekund) jelen van, de a szólamok együtthangzása harmonikus egységet képez. Ez a zene nyelvén azt fejezi ki, hogy a megtestesülés

5. kottapélda:

Musical score for the hymn 'Et in carna tus est, in car'. The score is written for five voices: Soprán I, Soprán II, Alt, Tenor, and Basszus. The lyrics are 'Et in car - na - tus est, in - car -'.

óta az Isten Fia már nemcsak valóságos Isten, hanem valóságos ember is. Ez a két természet (isteni és emberi) egy Személyben, Jézus Krisztusban egyesült. Keveredés nélkül (hiszen pontosan meg tudom mutatni, mely hangok melyik mozgásformát használják) és szétválaszthatatlanul (bármelyik motívumot iktatnám ki, a hangzás sérülne). Istennel is egylényegű, és velünk is egylényegű. Királyunk és Testvérünk!

Volter Kálmán

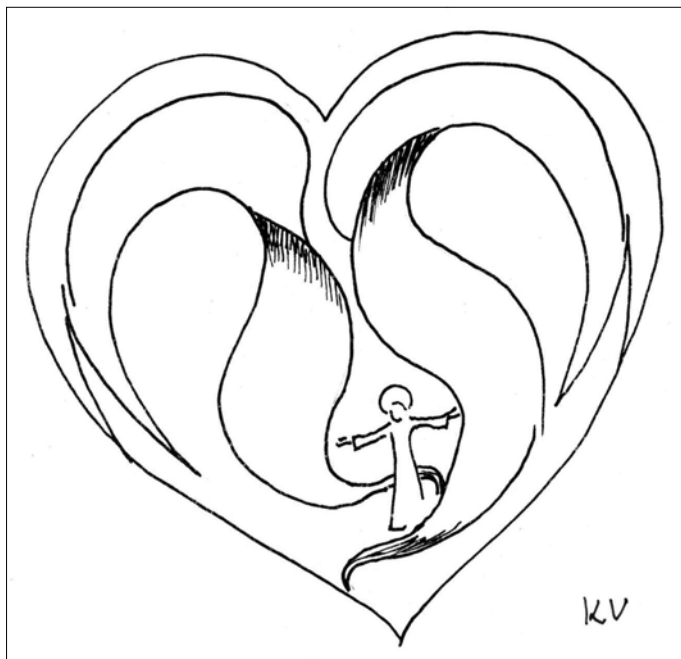
Segítő kéz

Szent Kereszt Karitás

„A karitás nem egy segélyszerv a sok közül, nem azért van, hogy eggyel több legyen, hanem azért, hogy megvalósítsuk az egyház tanítását, melyre a keresztségben mindnyájan küldetést kaptunk: a szeretetet tettekkel és életünk példájával hirdetni.”

A ceglédi katolikus egyházközség karitás csoportja 17 főből áll, és alig egy éves múltra tekinthet vissza. Az igények azt jelzik: nagy szükség van egyházközségünkben és Cegléd városában a szeretetszolgálatra, arra a tevékenységre, amelyet a rászoruló körében végzünk. Jelenleg több mint 60 családnak adunk havonta alapvető élelmiszerekből összeállított csomagot, meglátogatjuk őket, beszélgetünk velük, meghallgatjuk és szükség szerint irányítjuk őket hivatalos ügyeik intézésében. Sohasem kérdezzük a segítséget kérőket vallási hovatartozásukról, hívó-e vagy nem hívó, csak egyet: miben tudunk segíteni.

Feladatunknak tekintjük azt is, hogy a krízishelyzetben lévő emberek ne csak a segítséget várják, hanem maguk is igyekezzenek tenni valamit saját sorsuk jobbá és elviselhetőbbé tételéért.

Ezért felajánlottuk és lehetőséget teremtettünk arra, hogy a papír és a PET palack gyűjtéséért kapott pénz ellenértékében egy adott boltban tetszés szerinti élelmiszert vásárolhassanak.

Ebben szem előtt tartjuk, hogy az embereknek nem-

csak halat kell adni, hanem megtanítani halászni is. Akik szeretnének ebben a nemes feladatban részt vállalni, azoknak a segítségét örömmel fogadjuk, hogy még jobbat és többet nyújthassunk rászoruló embertársainknak.

Elsősorban pénzadományra van szükségünk ahhoz, hogy segíteni tudjunk. Hálás köszönettel fogadjuk továbbra is annak a néhány családnak az adományát, akik

rendszeresen támogatnak bennünket. Ha csak néhány száz forintot is tud adni valaki, az is sokat jelent. Az egyházközség segítsége nélkül nem tudnánk végezni munkánkat. A Szent Antal perselypénzt a karitás kapja, ebből és az adományokból gazdálkodunk. Aki segíteni szeretne és személyesen szeretné átadni adományát, az hívja a 06-20-82 30390-es telefonszámot.

A segítségnyújtás másik módja, hogy felajánlanak jó állapotú ruhaneműt, háztartási felszerelést, bútort és egyéb használati tárgyat, amelyre már nincs szükségük, mert

erre is igény mutatkozik. A fent jelzett telefonszámon tudunk egyeztetni ebben az ügyben, ha valaki így tudna segíteni.

A jó Isten áldása kísérje mindazok életét, akik jó szívvel, szeretettel adakoznak, akik csak imádságukkal is részt vállalnak ebben a küldetésünkben, amelyet a keresztségben kaptunk!

Dékány Mária Magdolna
Karitásvezető

100 éves a Magyar Cserkészszövetség

A cserkészzet kezdetei 1907 augusztusáig nyúlnak vissza, amikor Robert Baden-Powell, a brit hadsereg tábornoka megrendezte az első cserkész táborát az angliai Brownsea szigeten. Nem kellett sok idő, hogy Magyarországon is híre menjen a cserkészzetnek. Az 1910-es

években kezdte meg hódítását a Nagybecskerekén megjelenő Torontál című napilap 1910. július 14-én megjelenő számában. A hír futótűzként terjedt el az egész országban. 1910-ben alakultak az első cserkész csapatok, és 1912. december 28-án alakult meg a Magyar Cserkészszövetség.

Mi is az a cserkészzet?

A cserkészzet önkéntes valláseszkölcson alapuló ifjú-

ságnevelő mozgalom. A cserkészzet a világ legnagyobb gyermek- és ifjúsági mozgalma. A Föld közel 200 országában több mint 38 millió cserkész „dolgozik” azon, hogy a gyerekek aktív és elkötelezett felnőttekké váljanak.

A Magyar Cserkészszövetség 300 csapatában körülbelül 8000 cserkész tevékenykedik. És ennél sokkal több gyerek, ifjú, felnőtt ismerkedett meg a cserkészettel!

Híres magyar cserkészek a teljesség igénye nélkül:

Almásy László Afrika-kutató, felfedező; Göncz Árpád köztársasági elnök; Jancsó Miklós fimrendező; Sinkovits Imre, a Nemzet Színésze; Sfik Sándor költő, piarista pap-tanár; Szerb Antal író; Teleki Pál földrajztudós, miniszterelnök

Vószem

Interjú

Az egyház küldetése, társadalmi felelősségvállalása

Beszélgetés Dr. Beer Miklós megyéspüspök atyával a váci egyházmegyei zsinatról

Különleges nap volt a ceglédi katolikusság életében november 25-e, a Krisztus Király ünnepe. Ekkor szentelte fel a felújított templomhomlokzatot Beer Miklós püspök atya, valamint keresztelt és bérmált is. Idelátogatását megragadva Soósné Molnár Helgával kérdeztük a püspök atyát a nemrégiben meghirdetett egyházmegyei zsinatról.

– *Mit jelent a zsinat kifejezés?*

– Általánosabb fogalomként tanácskozó testület, törvényhozó testület értelemben használjuk a kifejezést. Az egyházunk életében először a jeruzsálemi zsinat kapcsán fordul elő a fogalom, amikor az első keresztény közösség szembesült egy olyan lényegi változással, amire nem

volt felkészülve, nevezetesen hogy pogány emberek is csatlakozni akartak az egyházhoz. Az első keresztény közösség ugyanis a jeruzsálemi zsidó közösségből alakult ki. Nagy kérdés volt, hogy olyan emberek, akiknek semmi kötődésük nem volt a zsidó hagyományokhoz, a mózesi törvényekhez, hogyan csatlakozzanak. Ezt meg kellett beszélni. A zsinat tehát egy olyan tanácskozási folyamat, ahol egy új helyzetben szeretnénk tisztázni, hogy mi a dolgunk, az Úristen mit vár tőlünk. Egyházunk 2000 éves története során korfordulóknál, történelmi változások kapcsán egymást követték a zsinatok, amelyek elsősorban a hitvallás megfogalmazására, a hitünk tételeinek, igazságainak tisztázására irányultak. 313-ban Nagy Konstantin császár véget vetett a véres keresztényüldözéseknek, és elismerte a keresztény vallást. 10-12 év után összehívták Niceában a zsinatot, azért, hogy ebben az új

helyzetben, amikor már nem kellett félni az üldözéstől, átgondolhassák, hogy mi is a hitük. Itt született meg a hitvallásunk, amit a mai napig használunk. Aztán jött Konstantinápoly, Efezus, Kalkedón, hogy csak egy pár zsinatot említsek, és éppen ötven évvel ezelőtt volt a II. vatikáni zsinat megnyitója.

– *Ezek mind egyetemes zsinatok. Miben tér el ezektől az egyházmegyei zsinat?*

– Az egyházmegyei zsinat azt jelenti, hogy az egyetemes egyház hitét, a világnak egy szegletében hogyan éljük meg. Az egyetemes zsinat a „mit?” kérdését vizsgálja, a helyi, egyházmegyei zsinat pedig a hogyanra keres választ, arra hogyan éljük meg a hitünket.

– *A mostani váci egyházmegyei zsinatot püspök atya október 11-én, a II. vatikáni zsinat 50. évfordulóján hívta össze. Miért éppen ehhez az időponthoz kötötte?*

– A döntés személyes vonatkozása

az a tény, hogy akkor voltam teológus. Éppen október 11-én, amikor beöltöztünk, nyitotta meg Boldog XXIII. János pápa a vatikáni zsinatot, és a bezárása után szenteltek pappá. Teológusi életem körülölelte a zsinat időszakát és egész papi életemet meghatározta ez az élmény. Az, ahogyan lelkesedtünk, várakoztunk. Ez tehát a személyes ok. Ezen kívül a püspöki szolgálatomnak most érkezett el a tizedik éve. Már régóta fontolgatom, hogy ebben a nagyon gyorsan változó világban mit kell nekünk is megváltoztatni ahhoz, hogy korszerű, hiteles legyen az evangélium-hirdető, missziói szolgálatunk, és a Jóisten szándéka szerinti legyen az életünk. Ráadásul a Szentatya is ezt az évfordulót használta ki, hogy meghirdesse a HIT ÉVÉT. A püspöki jelmondatom – a hitben való rendületlen hűség – is erre predestinált, hogy a püspöki szolgálattal együtt az egyházmegegyenk vallási-lelki életét próbáljam megújítani. Így kapcsolódnak össze a különféle indokok.

– *Hogyan épül fel a zsinati folyamata?*

– Már a '90-es évek után tartottak minden püspökségen zsinatot. Ez általában 2-3 napos tanácskozás volt. Előkészítették, megvitatták a témákat, született mindenhol egy dokumentum. Én most nem ilyen szeretnék. Nem egy újabb polcra kerülő könyvet. Azt szeretném, hogy a gondolkodásunkat járja át az a tudat, hogy az Úristen számít ránk. Dolgunk, küldetésünk van ebben az ellentmondásokkal, nyomorúsággal terhes világban. Meghatároztunk tíz témakört – nem véletlenül. Az egyházmegegyenk ugyanis tíz esperesi körzetre van felosztva és azt találtuk ki, hogy menjünk mind a tíz témával minden esperesi kerületbe. Negyedévenként egy téma, félévenként négy, az összesen legalább két és fél év. Azt hittük, hogy úttörők vagyunk ebben a gondolatban. Sokaknak meglepő is volt, hogy évekig tart majd a zsinat. Nemrégiben azonban találkoztam a szatmári püspökkel, és kiderült, hogy az ő zsinatuk négy évig tartott. Lám, nem is vagyunk olyan újtörők!

– *Mondana a püspök atya egy pár témát a tízből?*

– Az egyik, az egyház missziós küldetése – az evangelizáció. Hogyan tudjuk átadni a hitünket, hogyan tudunk a környezetünkre hatással lenni? A másik fontos kérdés a szolgálattevők helyzete. Egyre kevesebb papunk van a hagyományos értelemben. Az elmúlt években megjelentek a diakónusok, akolitusok, lektorok. Ez egy nagyon szép folyamat már itt nálunk. Itt az ideje azonban, hogy tisztázzuk a feladatokat. Hogy tudjuk egymás szolgálatát kiegészíteni, segíteni? Ott van még az oktatás-nevelés szolgálata; az iskoláink, óvodáink. Hogyan tudunk jelen lenni a társadalomban az egyházi fenntartású iskoláinkon keresztül, de a nevelés ügyéhez kapcsolható a baba-mama klub vagy a hittantábor is. Fontos kérdés még, hogy a társadalom gondjaiból hogyan tudunk részt vállalni – a karitás-szolgálat, a kábítószerfüggő fiatalok megsegítése, a kórházi lelki gondozás, a börtön-misszió. Ezek mind-mind újragondolásra érdemes témák. Megváltozott a világ. Ma már nemcsak, hogy szabad bemenni a kórházakba, a börtönökbe, hanem várnak bennünket, és igénylik a mi jelenlétünket. Erre azonban fel kell készülni. Nem elhanyagolható még a kommunikáció szerepe egyházunk életében: a sajtó, rádió, televízió, internet. Ezzel a felkínált lehetőséggel élni kell, de ugyanakkor tisztázni, hogy hol vannak a kompetenciák. Ilyen és hasonló témák kerülnek sorra. Minden témakört előkészít egy megbízott, egy bizottság.

– *Hol tart most a folyamata?*

– Az első ülésnek most értünk a végére. Csütörtök esténként tartjuk ezeket a zsinati üléseket, párhuzamosan két esperesi kerületben. Egyik ülés elnöke Varga Lajos, a segédpüspök úr, a másiké jómagam. Így aztán öt csütörtökön napon, a tíz téma az egyházmegegyenk minden területén megjelent. Az a feladat vár még ránk, hogy

még karácsony előtt a tapasztalatokat összegezzük, hogy a tavaszi ülészsakra már ennek birtokában tudjunk előkészülni.

– *Kik a zsinat tagjai? Csak a klérus vagy a hívek is?*

– Célul tűztük ki, hogy minél szélesebb körű legyen a zsinat. Az ülésen a plébánosok vettek részt, öt-hat képviselővel az egyházközségi hívek köréből. Szeretnénk ezt továbbra is nyitottan végigvinni. Egy internetes zsinati fórumot hoztunk létre, ahová kérdéseket lehet eljuttatni. Ezeket a szakbizottságok feldolgozzák és közkinccsé is teszik.

– *Mi a zsinat célkitűzése? Mi lehet majd a legnagyobb eredménye?*

– Fontos lenne, hogy egy szemléletváltáson menjünk át. Óvatosan bánva a kifejezéssel, a népegyházi-vallási szerkezettel szemben, a közösségi egyházmodellt próbáljuk érvényre juttatni, a II. vatikáni zsinat szellemének megfelelően. A hangsúly itt nem az egyházi szolgáltatáson és a kötelességen van, hanem egy egymásért felelősséget vállaló közösség példaadó életén. Egy hívő közösség élete a jézusi tanítás szerint olyan, mint a kovász. Életet sugárzó, reményt adó. A közösség só és világosság. Áttevődnek tehát a hangsúlyok. Eddig a legfontosabb az volt, hogy az egyház törvényeit megtartsuk. Templomba kell menni, a gyereket meg kell kereszteltetni, az esküvőt templomban kell tartani. A másik oldalt szeretnénk előtérbe helyezni, a meghívást, a küldetést, a feladatvállalást hangsúlyozni, és ez egészen más.

Kabdebó-Ladik Livia

Nemes Nagy Ágnes:

Karácsony

*Fehér föld, szürke ég, a láthatáron
narancsszín fenyvek égtek hűvösen.
Pár varjú szállt fejem felett kerengve
s el nem repültek volna úzve sem.
Csak álltam szürkén, szürke ég alatt.
– S egyszerre, mint gyors, villanó varázs
egy kicsi szó hullott élelem: karácsony,
mint koldus kézbe illatos kalács.
Csodáltam. És a számon hála buggyant,
nem láttam többet kőza varjakat:
olyan szelíd volt, mint a gyermek álma,
s olyan meleg volt, mint a nyári nap.*

„Üzenet haza”

Egyszer volt, hol nem volt egy ceglédi. Elindult szerencsét próbálni a nagyvilágba. A jobb élet reményében. Egy ösztöndíj keretén belül. Egy kínálkozó munkalehetőséget megragadva. Az okok, a célok különbözőek. Egy biztos: a külföld, az ismeretlen csábító. Új lehetőségeket rejt, új tapasztalatokat kínál, és mindig tartogat meglepetéseket. Rovatunkban a Kacsányi-család, Tóth Betti és a Bernáth-család beszámolóját olvashatják onnan, ahová éppen vetette őket a sors.

Kanadában az élet...

Immár 3,5 éve élünk Kanadában, egészen pontosan a Bad Land környékén, négyórányira a csodálatos Sziklás-hegységtől. Természetesen, ha időnk engedi az első dolog, hogy felmenekülünk a hegyekbe kikapcsolódni. Odahaza is kedvenc időtöltésünk volt a természetben túrázgatni. Az útjaink során leírhatatlan élményekben volt részünk, hisz nem minden nap találkozunk az ember testközlelől rénszarvasokkal, vagy őzekkel, amikből itt többféle fajta is van.

Amióta itt élünk nagyon sok szeretetet, segítséget kaptunk a kanadaiaktól. Persze nem kell azt hinni, hogy mindenki kedves, de a többség az valóban. Megbecsülést lehet szerezni, ha az emberben megbíznak és látják, hogy milyen becsületesen végzi a rá bízott feladatokat. A magyar mondás azonban, miszerint külföldön sem kolbászból van a kerítés, itt is megállja a helyét.

Bizonyára sokan ismernek otthon minket, férjemmel mindketten tanárok voltunk. Úgy hiszem, a férjem nevében is kijelenthetem, imádtunk tanítani. Amivel most foglalkozunk az igen messze áll a szakmánktól, mindketten műszakvezetők vagyunk egy gyorsítem-láncolatban, aminek a fő profilja a kávé, amitől itt mindenki függ...

Talán egyesek megszólalnak minket, hogy szívtelenül otthagytuk a családjunk vagy legalábbis fureszállják a döntésünk. Nehéz lenne megfogalmazni az okait annak, miért is jöttünk el, hagytuk el hazánkat, családjunkat.

Ami igazán fontos számunkra, hogy mi vagyunk a leghálásabbak a világon szerető, bölcs és megértő szüleinkért, akik nem firtatják az okokat, hanem minden helyzetben mellettünk állnak. Férjemmel – Zoltánnal – csakis ugyanazon értékeket adjuk át fiúknak, amiket drága szüleinktől tanultunk, akikre mindig a legbüszkébbek leszünk. A technika vívmányainak köszönhetően, szinte minden másnap beszélünk velük.

Az adventi időben, mi készítettünk magunknak koszorút, mivel itt nem igen kapni, csak ajtó- és asztaldíszeket. Kanadában szinte mindenki már november végén elkezd díszíteni a házat és felállítják a karácsonyfát is. Az egész város fényárban úszik. Az első évben igen meglepő volt ez nekünk, de már hozzászoktunk. Már nálunk is minden kész és csak a kis Jézust várjuk 24-én. Természetesen itt is van éjféle mise a Szent Patrik katolikus templomban, de a kanadaiak csak 25-én este tartják a nálunk szokásos 24-i vacsorát. 26-án reggel van a Boxing Day, akkor nyitják ki az ajándékokat a gyerekek és felnőttek egyaránt, amelyet itt nem a Jézuska hoz, hanem a Mikulás. Fel nem fogjuk miért, de magyarázzuk, hogy a Mikulás nálunk december 6-án jön és a karácsonyhoz nem sok köze van, hisz az Úr születését ünnepejük. Vannak, akik egyetértenek ezzel, vannak, akik megbotránkoznak ezen. Ami nekünk felettébb különös, hogy sokféle-fajta ismerősünk vagy munkatársunk van a világ minden tájáról, és annak ellenére, hogy nem keresztények, hanem némelyik pl. hindu, vagy muszlim, vagy mint a világ sok helyén ateista, mégis ünnepli a karácsonyt, mondván szép szokás...

Két évvel ezelőtt módunkban és időnkben állt egy gospel kórusban énekelni és készülni a karácsonyi koncertre az egyik helyi templomban. Idén sajnos ez megoldhatatlan, de a koncertre persze reméljük, eljutunk, s meghallgathatjuk őket.

Reméljük, hamarosan sikerül már hazalátogatnunk, a listánk első helyén szerepel végre részt venni ismét egy reggeli misén.

Mindenkinek áldott, békés, szeretetteljes ünnepeket kívánunk!

Kacsányiné Lipóczki Lilla

Karácsonyi levél az Újvilágból

Ki gondolta volna három évvel ezelőtt, hogy egyszer a karácsonyomat a messzi Amerikában fogom tölteni? Egy másik kontinensen, távol a családomtól, ahol a magyar nyelvnek még a hírét sem hallották!

Mindig is szerettem volna egyszer külföldre utazni, hogy csiszoljak egy kicsit a nyelvtudásomon, bővítssem az ismereteimet a körülöttünk lévő világról, de arra nem is mertem gondolni, hogy ez a hely az Amerikai Egyesült Államok lesz.

2012 márciusában hatalmas fordulatot vett az életem, ugyanis elnyertem egy egyéves tanulmányi ösztöndíjat az USA-ba. A program neve Global Outreach, amely egy keresztény cserediákprogram. Már évek óta sok-sok diáknak ad lehetőséget, hogy kijusson három amerikai államba: Nebraskába, Wisconsinba és Minnesotába. A kiutazó diákokat host családok fogadják be tíz hónapra otthonaikba, így a diákok a család részévé válnak. Én Nebraskába kerültem, aminek nagyon örültem, mert télen nincsen annyira hideg, mint a többi államban, amelyek jóval északabbra fekszenek. Egy katolikus iskolába járok, Omahába, amely Nebraska legnagyobb városa. Fantasztikus a közösség, a diákok és a tanárok is nagyon kedvesek, segítőkészek. Bár azt meg kell jegyezni, hogy amilyen segítőkészek és kedvesek az első pillanatban, olyan felszínesekek sokszor a kapcsolataikban: nincsenek olyan mély barátságok a diákok között, mint ahogy azt én otthon tapasztaltam.

Az iskola nagyon különbözik az otthonitól: a diákok maguk készíthetik el az órarendjüket; persze vannak kötelező tantárgyak, amelyeket tanulniuk kell, ám a fennmaradó órákat ők választhatják ki számos lehetőség közül. Összességében az iskola sokkal könnyebb, mint otthon, a követelmény sokkal kisebb, csupán a nyelv miatt volt nehezebb néha, de remélem, hogy idővel ez az akadály is meg fog szűnni.

Ittlétem során sok új dolgot tapasztaltam. Októberben nagy esemény volt a halloween. Ekkor örült jelmezekbe bújva járták a várost a gyerekek a barátaikkal vagy a szerencsés szülőikkel. Én Pán Péternek öltözve „rémiszgetttem” a lakókat. Miután elhadartam a híres „Trick or Treat” szöveget, két kilónyi csokival lettem gazdagabb.

Szeretnék eloszlatni egy tévhitet. Elterjedt az az elgondolás, hogy itt, Amerikában a halloween felváltotta a halottak napját, és hogy nem ünneplik meg illendően ezt a napot. Az igaz, hogy a temetőlátogatás nem elterjedt, nem szokás az, hogy a temetőben leróják tiszteletüket az elhunytak előtt, ami szerintem szomorú, de az nem igaz, hogy teljesen megfélemlenének erről a napról: ők misével emlékeznek az elhunytakra. A mi családjunk is misére ment halottak napján. A halloweeni csokigyűjtés csupán a kisebb gyerekek – no meg a vállalkozó szellemű magyar cserediákok – vicces időtöltése.

A diákok – csakúgy, mint otthon – a szünetet szeretik a legjobban, így nagyon örültünk a hálaadás alkalmából nyert szünetnek. Az USA-ban a hálaadás nagy ünnep, így kaptunk három pihenőnapot az iskolától, amit természetesen az egész suli ujjongva fogadott. A hálaadás története a régi időkbe nyúlik vissza, mikor is az Amerikába érkező telepesek nagy szegénységben éltek, ám a wapanoad indián törzsnek megesett rajtuk a szíve, így segítettek a telepeseknek a termelés és egyéb hasznos tudományok elsajátításában. Így a hagyományok szerint minden év november első csütörtökén hálát adtak Istennek a termésért és a jóléért.

Napjainkban erre misével és sokféle ennivalóval emlékeznek. Mi reggel mentünk a misére, majd utána elfogyasztottuk a szokásos hálaadásnap ebédet, amely egy gyönyörű, egész, aranybarnára sült pulykából, krumpliból

és vörösfonyó szószból, illetve salátából állt. Szerencsére mindig van mit várni, most a karácsonyra készülünk nagyon. Itt eltérő módon ünneplik a karácsonyt. Még nem éltem át az amerikai karácsonyt, de már annyiszor halottam, hogyan ünneplik, hogy azt hiszem, tudok róla írni.

A legtöbb család már advent első vasárnapján felállítja a karácsonyfát, amely sajnos sok esetben mű, nem nagyon vesznek igazi karácsonyfát. Szentestén általában az egész család együtt van, majd a következő napon hozza a Mikulás az ajándékokat. A szünet további részében a család együtt van: pihennek, kirándulnak – csakúgy, mint mi otthon.

Végül szeretnék pár szót írni a vallásos életről itt, Omahában. Azt kell mondjam, hogy nagyon nem különbözik az otthonitól. Mikor idejöttem, akkor azt hittem, hogy hatalmas különbség lesz az otthoni és az amerikai vallásos élet között. Azt hittem, hogy itt a templomok tömve lesznek, hogy egy más világba fogok csöppenni. Körülbelül ugyanannyira van tele a templomunk, mint otthon, az egyedüli különbség az, hogy nagyon sok fiatal jár szentmisére, ami persze köszönhető a sok katolikus iskolának is.

A templomunknak van egy kórusa, amelyben én is éneklek a host szüleimmel, de egyébként semmiféle közösség nincs sem a fiataloknak, sem a régebb óta fiataloknak. Habár nincsen állandó jellegű közösségük, gyakran tartanak adományozó eseményeket. Például októberben rendeztek egy nagy ebédet: az ételeket a hívek hozták – ennyi ételt még nem láttam egy helyen! Én 13 liter gulyáslevest készítettem, aminek nagyon örültek. Az egész egy hatalmas tornateremben volt, tömve emberekkel, nagyon jó élmény volt. Az ebédért mindenkinek kellett egy bizonyos összeget fizetni, amely a templom téli fűtésszámlájához járult hozzá. Máskor pedig a plébánia asszonyai különféle süteményeket sütöttek, eladták őket a híveknek, és a bejövő összeget a templom javára félretették.

Ittlétem során sok érdekességgel és új dologgal szembesültem, és bár még csak az évem felénél járok, máris úgy érzem, hogy százszorosan is megérte belevágni ebbe a kalandba. Nagyon hálás vagyok a családomnak, amely támogatott és lehetővé tette, hogy kijuthassak az USA-ba; a host családomnak, amely befogadott egy évre az otthonába; és természetesen Istennek, aki folyamatosan mutatja a helyes utat. Tudom, hogy soha nem vagyok egyedül, akárhol is vagyok a világban.

Tóth Bernadett

Lengyel barátaink

Lengyelország katolikus ország. A középületekben mindenhol ki van téve a kereszt. Állítólag mikor felvetődött, hogy a parlamentben miért van kereszt, a válasz az volt, hogy „Miért ne lenne?”.

A vasárnapi miséken minden templom tele van (de legalábbis azok, amikben mi megfordultunk). Mi is megtanultunk időben érkezni: ajánlatos, ha ülőhelyet szeretnénk. A lengyel barátaink szerint ez már nem az igazi: láttuk volna 10-20 éve, mennyien voltak!

Az utcánk sarkán van egy Má-

ria-képet ajánlják Mária gondviselésébe a fiúgyermeket hagyományosan egyes katolikus családokban (ezek szerint Lengyelországban tényleg lehet egy ilyen nevet anyakönyveztetni). Elmondása szerint más lánynevet nem lehet fiúnak adni, legalábbis még nem hallott ilyenről. Azt is elmondta, hogy a József Benedekkel nem a mostani pápára akartak utalni. A lengyelek méltán büszkék a pápájukra és nagyon szeretik őt. Ez konkrétan azt jelenti, hogy nem nagyon emlékszem olyan templomra, ahol valamilyen for-

ria-kép (a Czestochowai Fekete Madonna másolata, arról lehet felismerni, hogy karcolások vannak az arcán). Fölötte éjjel-nappal lámpa ég, előtte mindig friss virág. Mikor érkezem hazafelé, mindig megköszönöm Neki, hogy vigyázott rám.

A barátainknak most született az ötödik gyermeke (akárcsak nekünk). Ők a József Benedek Mária keresztneveket adták a fiuknak. Ezt először nem értettem: hogyan lehet egy ilyen anyakönyveztetni? Ha többségben vannak a fiúnevek, akkor lehet még egy lánynevet is? Aztán mikor hallottam, hogy a többi fiú is viseli a Mária nevet a családban, arra gondoltam, ez biztos a vezetéknevhez tartozik. De az apuka elmondta, hogy nem:

mában meg ne emlékeznének róla: ki van téve a képe, a szobra, vagy hogy mit mondott, amikor itt járt.

Az úrnapi körmenet nagyon emlékezetes volt, igazi nagy menet volt még ebben a kis Varsó melletti faluban is, amiben lakunk. Mindenkinek volt szerepe: a frissen elsőáldozott kislányok szórták a virágszirmokat hófehér ruhájukban.

Bennem az a kép alakult ki, hogy a lengyelek béketűrőbbek a magyaroknál. Kevesebbet háborognak, könnyebben elfogadják a dolgokat. Ennek az előnye, hogy kevesebb panaszkodást lehet hallani. Viszont egy hátránya, hogy nem kényszerítik ki a problémáknak a megoldását, hanem inkább együtt élnek velük. Néhány apró példa: az italautomata kb 40 cen-

tiról ejti le a dobozos kólát, így az mindig felrázódik. A menzán nem fér be a tálca abba a szekrénybe, ahova a mosogatnivalót kell tenni. Nagyobb példák: építettek egy aluljárót a vonatnak, de vannak emeletes szerelvényeik, amik ebbe nem férnek bele. A lengyelek ezen tudnak nevetni. A legkedvesebb példám pedig a közlekedéssel kapcsolatos. Senki nem panaszkodik, hogy a jelzőlámpák miatt nincsenek összehangolva (olyan, hogy „zöldhullám”, itt nincsen), hogy a balrakanyarodást miért nem segítik elő például kanyarodásával (a főutakon minden kereszteződés megfogja az egész forgalmat, ha valaki történetesen balra akar kanyarodni ott, és szemből is jönnek).

A lengyelek jobban megbíznak a másokban, nem gyanakvóak. Például minden középületben van egy öltöző („szatnia”, ejtsd „satnya”), ahol mindenki otthagyja a kabátját (néha teljesen őrizetlenül). Magyarországon ez nem működne, mindenki inkább szorongatná a kabátját.

A lengyel nyelv még ma is egy talány számomra. A minap, hosszas rákészülés után vettem a bátorságot, hogy a nővérnek, aki a gyerekeknek a hittant tanítja, odaköszönjek, hogy „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus” („Dicséertessék a Jézus Krisztus!”). A nővér mosolygott, és válaszolt, ahogy kell: „Na wieki wieków amen”. Aztán otthon a kisfiam elmondta, milyen hibákat ejtettem (a fenti már a helyes verzió, én kb. olyasmit mondtam, hogy pakoljuk be Jézus Krisztust).

Az első vicces szavak a „teraz” (ejtsd „terasz”, jelentése „most”) és a „tutaj” (jelentése „itt”) voltak.

Adventben itt is van reggeli rorate mise, amin sok gyerek is ott van, kezükben lámpionokkal. Előny, hogy csak hét órakor kezdődik, ellenben így nincs idő a közös reggelire. Sokszor gondolok arra, mennyi gondviselés van abban, hogy pont erre a helyre kerültünk. Gyönyörű helyen lakunk (egy erdő közepén), az iskolában kedvesen fogadtak minket,

nem kérdés a vallásos nevelés, nagyon jó barátokat találtunk a közvetlen környezetünkben, akik hasonló helyzetben vannak, mint mi, sok kicsi gyerekkel, és nagyon hasonlóan gondolkodnak, mint mi. Rengeteget segítünk egymásnak.

A közlekedés a munkahelyemre nagyon jó, még a napi 10 perc séta az erdőben is biztosítva van. A lengyel-magyar tolmács is itt lakik a szomszéd faluban: a lánya tanítja a gyerekeinket lengyelül, aki mindközben elkezdte a magyar szakot

az egyetemen, így a gyerekek meg őt tanítják magyarul. Szóval rengeteg olyan dolog, amit nem lehet előre tervezni, legalábbis emberi ésszel nem lehet. De van, aki mindent eltervez nekünk előre!

Bernáth Attila

Ifjúsági oldal

KOVÁSZOLÓ, avagy a Váci Egyházmegyei Ifjúsági Közösségszervező és Vezetőképző

„Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet egy asszony megfogott, és belekeverte három mérőnyi lisztbe, amíg meg nem kelt az egész.” Mt. 13,33

2011 novemberében kaptam a kérdést Turai Dénestől: „Figyelj, Dóri, lesz Vácra egy ifi vezetőképző, nem mész el?” „Hát jó – mondtam –, majd még meggondolom.” Sokat tanakodtam rajta, hogy menjek-e vagy ne. Inkább az ellenérvek voltak az erősebbek (egyedül kell majd Vácra utaznom, nem ismerek ott senkit, csupa idegen ember lesz, ráadásul többségük idősebb is, mint én, nem biztos, hogy a tanulás mellett menni fog, stb.). „Á, várhat ez még!” – gondoltam. Viszont leleveleztem már Cseri Sárival (a Váci Egyházmegye Ifjúsági Irodájának vezetője), hogy elmegyek a pótfelvételre, ezért úgy gondoltam, „illik megjelenni”. Anyával mentem Sülysápra. Ahogy ültünk a vonaton, azon gondolkodtam, hogyan mondjam meg, hogy én nem szeretnék ezen a képzésen részt venni. „Mit szólnak majd...?” Úgy voltam vele: hacsak valami igazán olyan élmény nem ér, amelyért érdemes lenne belevágni, akkor én nem... (Majd ha leérettségizek, akkor talán...) Amikor megérkeztünk, Farkas Laci atya (a Váci Egyházmegye ifjúsági referense) fogadott bennünket. Zsolozsmáztak egy, már ott lévő jelentkezővel. Mondta, hogy szálljak be. Később aztán jöttek a többiek. Beszélgettünk. Elmondtam a szervezőknek, hogy én tulajdonképpen nem is akarok jelentkezni, csak eljöttem, mert azért ezt mégiscsak jobb szóban elmondani. Nagyjából ismertették velünk, hogy milyen lesz a KOVÁSZOLÓ, azt, hogy a Váci Egyházmegyében hogyan történik az ifjúságszervezés, hogy az Egyházmegyének 7 ifjúsági régiója van, minden régióknak találkozói, nyári táborai vannak... Játszottunk, ismerkedtünk... Végül megkérdezték: „Hogy döntöttél?” „Belevágok!” – mondtam ki örömmel, mert maga a pótfelvételi volt az „olyan élmény”, amelyért érdemes volt elmenni. „Nem magatoktól jöttetek ide. Isten előbb akarta, hogy itt legyetek” – valahogy így hangozhatott az a pár mondat, amellyel fogadtak minket

a KOVÁSZOLÓ első hétvégéjén, 2012 februárjában. „Hát nem én magam döntöttem végül, hogy eljövök?” – gondoltam... Az akkor kissé meglepő mondat mára nagyon is értelmet nyert. Isten akarta, hogy akkor és ott úgy legyen. Annyira csodálatos érzés volt (azóta is) megtapasztalni Isten gondviselését, rádöbenni arra, mennyi ajándékot ad akár apró, akár nagy dolgokon, akár embereken keresztül.

De mi is valójában a KOVÁSZOLÓ? Mondjuk a KOVÁSZOLÓ, mint cím lehetne valami főzőcske-műsor vagy receptkönyv címe is. Viszont, ha belegondolok, a KOVÁSZOLÓ tényleg receptkönyv (többek között) az ifjúságvezetéshez. Hivatalosan: 2 évig tart, félévente 3 rögzített hétvégéből, két szabadon választott terepnaptól és nyári táborokból áll. Egy-egy ilyen hétvégén vannak előadásaink teológiai, pszichológiai és még más témákban. Tanulunk játékokat, énekeket. Eddig, a három hétvége alkalmával, megismerkedtünk a szalézi nővérekkel, a Fokolare mozgalommal, a Szentjánosbogár közösséggel. A képzésben több mint 60-an vagyunk: középiskolások, egyetemisták, testvérek, házások, hitoktatók, tanárok, óvónők, még nagymama is van köztünk... Egyre jobban érzem (fellengzés nélkül), hogy Isten országa köztünk van. Ott volt a hétvégéken és ott volt a nyári táborban is. Kovászolódunk egymás által, az előadók és a meghívottak által, a Lélek által... Isten kegyelméből, hogy majd mi is kovászolhassunk.

Sokat változtam a több mint fél év alatt... Sok olyan dolog van, amely fontosabb lett, mint azelőtt. Például ilyen a Szentírás. Isten könyvét csak ajánlani tudom mindenkinek, aki magazinokban vagy máshol kereszte élete kérdéseire a választ! Jézus Krisztus a legjobb életvezetési tanácsadó. Szerintem RÁ érdemes hallgatni.

[Utólag a meghívásomról: „Egy embernek két fia volt. Odament az elsőhöz és így szólt: `Fiam! Menj ki ma, dolgozz a szőlőben!` Az így válaszolt: `Nem akarok`, de később meggondolta magát és kiment.”(Mt 21, 28-29)]

Juhász Dóra

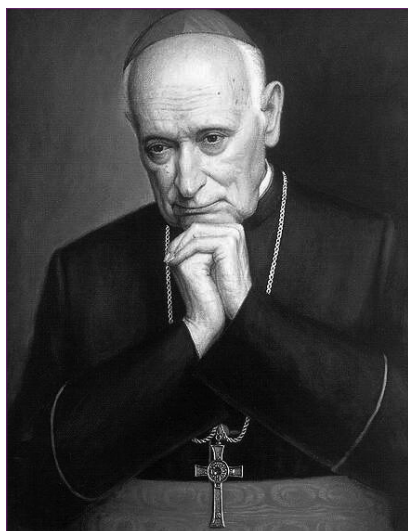

„Devictus vincit” – Mindszenty Józsefre emlékezve

„Devictus vincit”, „Legyőzve győz” – olvasható a 120 éve született Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek sírján. Ez a mondat jól jellemzi annak a főpapnak a sorsát, akinek a vérvivataros 20. század folyamán többször kellett kiállnia hitéért, egyházáért, híveiért; saját személyes sorsát rendelve alá az általa képviselt elveknek.

Pehm József néven született 1892. március 29-én a Vas megyei Mindszent községben. A szőlő- és földműveléssel foglalkozó szülők hat gyermeke közül a felnőtt kort csak ő és két leánytestvére érte meg. A szombathelyi premontréi főgimnázium elvégzését követően felvették a szombathelyi egyházmegyébe, teológiai tanulmányait a helyi szemináriumban folytatta. Püspöke, Mikes János szerette volna a bécsi Pázmáneumba küldeni, de ő nem élt a lehetőséggel. 1915-ben szentelték pappá. Felsőpaty községben kezdte egyházi pályafutását hitoktató-segédlelkészként, majd 1917-ben a Magyar Királyi Állami Főgimnázium hittanára lett Zalaegerszegen. Legitimista nézetei miatt az őszirózsás forradalom idején letartóztatták, majd a Tanácsköztársaság alatt kitoloncolták Zala vármegye területéről. A forradalmak bukását követően püspöke a zalaegerszegi plébánia vezetésével bízta meg. 25 éves szolgálata során aktív szerepet vállalt a város felvirágoztatásában. Templomot építtetett, amely munkahelyeket teremtett, újságot adott ki, bankot alapított az egyházközség finanszírozására, támogatta a Keresztényszocialista Párt helyi képviselőit, és létrehozott egy, a hat osztályos elemi iskolától a négy osztályos polgárin keresztül az öt évfolyamos tanítóképzőig tartó leányiskolát. Nézeteiért, hitéért, elképzeléseiért mindig kiálló ember lévén, nem csak a kommunizmust

ítélte el, de a fasiszta-náci nézetekkel is szembehelyezkedett. Ezt juttatta kifejezésre, amikor hosszas tépelődés után, a második világháború forogtatgában magyarosította német nevét Mindszentyre.

1944. március 3-án XII. Pius pápa kinevezte veszprémi püspökké. Itt tovább folytatta azt az egyházszerző munkát, amelyet zalaegerszegi plébánosként elkezdett. Azonban a nyilas hatalomátvételt követően többször összeütközésbe került a helyi közigazgatás vezetőivel, és amikor a nyilas főispán 1944. november 27-én katonákat kívánt elszállásolni a püspöki palotában, a tiltakozó Mindszentyt letartóztatták. A front közeledtével Sopronkőhidán, majd Sopronban tartották fogságban. Csak 1945. április 1-jén nyerte vissza szabadságát – a várost felszabadító szovjet csapatoknak köszönhetően –, és térhetett haza, Veszprémbe. Az időközben elhunyt Serédi Jusztinián esztergomi érsek megüresedett helyére a pápa Mindszentyt nevezte ki, amellyel egyrészt nagy lehetőségek nyíltak meg előtte, másrészt viszont rendkívül nehéz problémákkal is szembesülnie kellett.

A lassan kiépülő kommunista

diktatúra ellen Mindszenty többször felemelte szavát. Tiltakozott a németek kitelepítése, az egyházi iskolák államosítása, a hitélet ellehetetlenítése, az egyházak helyzetének szétzilálása ellen. Az egyházakkal leszámolni akaró pártállam egyik fő ellenségének tartotta a főpapot. Bátor kiállása miatt Mindszenty nem kerülhette el sorsát. 1948. december 26-án tartóztatták le az esztergomi érseki palotában, majd hosszas vallatások után, egy kirkatperben a népbíróság 1949. február 8-án kihirdetett ítéletében életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte. Legyengült egészségi állapota miatt a Conti utcai börtönből 1954-ben előbb a Gyűjtőfogház rabkórházába került, majd 1955-ben Püspökszentlászlóra helyezték házi őrizetbe. A rossz körülmények miatt még az év vége előtt átvitték a Nógrád megyében található felsőpetényi Almássy kastélyba, ahonnan az 1956-os forradalom idején szabadult ki.

E négy napig tartó szabadság alatt mondta el november 3-án híressé vált rádióbeszédét, amelyben a kommunizmussal való szembenállását fogalmazta meg programszerűen. A szovjet csapatok bevonulása elől november 4-én az Amerikai Egyesült Államok követségére menekült, ahol majd 15 évet töltött kényszerű, belső száműzetésben. Többször felvetődött helyzetének rendezése, de a kérdésben érdekelt mindhárom részvevő, a Vatikán, az USA és a Magyar Népköztársaság is, csak aktuális céljaik elérésében felhasználható személyként tekintett Mindszentyre.

A bíboros végül is hosszas rábeszélésre, az enyhülés korszakában, 1971. szeptember 28-án fogadta el, hogy elhagyja a követséget és az országot. Előbb a Vatikánba, majd Bécsbe utazott, ahol a Pázmáneumban lelt otthonra. Az életéből hátra lévő éveket a külföldön élő

magyarok lelki gondozásával, illetve emlékiratainak rendezésével töltötte. Utolsó lelkipásztori útja Venezuelába és Kolumbiába vezetett. Hazafelé a repülőn lett rosszul, ezt követően Bécsben megoperálták, de az idős bíboros szíve nem bírta ki a sebészi beavatkozást. 1975. május 6-án halt meg, és kívánságára Máriazellben temették el. Hamvait

végrendelete értelmében csak a szovjet csapatok kivonulása után hozhatták haza.

Mindszenty József egész életében a hit, a katolikus egyház érdekeinek védelme, a hazája iránti szeretet vezérelte tetteit, személyes sorsát ezeknek rendelte alá. Boldoggá avatásának folyamata 1994-ben kezdődött el, az egyházmegyei doku-

mentációkat 1997-ben küldték meg a római Szentté Avatási Kongregációnak. Végezetül Lezsák Sándor, a Magyar Országgyűlés alelnöke, a Mindszenty Társaság elnöke szavaival élve: „a mai nappal is közelebb kerültünk Mindszenty József boldoggá avatásához”.

Vörös Géza
történész-levéltáros-muzeológus

Zsédely atyára emlékezünk

(1923-2002)

Tíz évvel ezelőtt, 2002 decemberében embert próbáló hidegben pap testvérei, tisztelői, barátai kísérték utolsó útjára a kiváló papot, Zsédely Gyula SDB-t, szalézi szerzetes atyát.

Sok-e vagy kevés az azóta eltelt tíz esztendő, nézőpont kérdése. Ha előre nézünk, ha terveznünk kell, vagy felvett kölcsöneink visszafizetésének végét számoljuk, igen csak hosszú idő. Gondoljunk viszont a régi szép, esetleg nehéz időkre, gyermekeink születésére, vagy a rendszerváltozásnak nevezett elmulasztott lehetőségre - legyen az akár húsz, harminc, de még több év is - az idő végtelen országútján milliméterben sem mérhető. Mennyi hát az a röpke tíz esztendő, ami eltelt az óta, hogy szeretett Gyula atyánk visszaadta lelkét a teremtőnek? Bizony, igen csak rövid.

Sorban villannak a képek: már hosszú hónapok óta Székesfehérváron fekszik papi otthonban, súlyos betegen, fizikailag már nincs Cegléden. Mégis itt élt szívünkben, mint ahogy most is. Sokat imádkoztunk, hogy szenvedéseit könnyebben tudja viselni. És jött a hír...

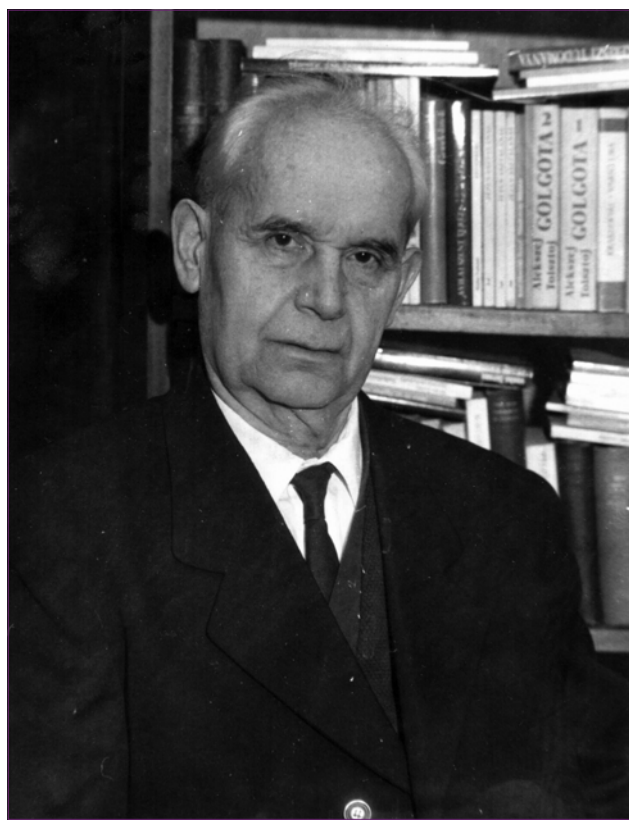
De hogy is alakult földi pályafutása?

1923 nyarán született, Budapesten, pontosabban Újpesten. Kisgyermek korában apa nélkül maradt, édesanyja nevelte. A szomszéd településen, Rákospalotán tevékenykedő szalézi testvérekkel már korán kapcsolatba került.

Don Bosco, a Szalézi Társaság alapítója három alapvető célt fogalmazott meg az ifjúság kapcsán: iskolára, szakképzésre van szükség; legyen lehetőség gyermekként, derűs szeretetben élni, játszhasanak, és találkozhassanak Istennel.

Tudnunk kell, hogy Újpesten a mezőgazdaságot a huszadik század elejétől szinte teljesen felváltotta, kiszorította az ipar. Bőr- és gépgyárak, vegyi üzemek emberek ezreit szippantották magukba napról napra, vagy mondhatjuk úgy is, hogy munkát, megélhetést adtak nekik. A harmincas évek tomboló gazdasági válságának hatására azonban a munkások jó része utcára került. Nehezebben boldogult az értelmiségi réteg is.

Talán a kis Gyula biztonságban szerette volna magát

Fotó: Kísfaludi István

tudni a szerzetesek között. Jelentkezett hát a novíciátusba, majd 1946-ban Péli földszentkeresztben tett örökfogadalmat és a rendi teológián végezte tanulmányait. A szerzetesrendek állami eszközökkel való ellehetetlenítésének időszakában szentelték pappá, 1951. június 18-án. Újmiséjét titokban kellett megtartania. Kápláni éveit Albertirsához, (1951-1953), Kecskeméthez (1953-1961) kötötték, majd Szelevényen (1961-1967) és Cegléden (1967-2002) volt plébános.

Krisztus követőjeként örökké tette kész, harcos, soha nem csüggedő pap volt. Hivatása kezdetén sokszor került szembe a hatalommal.

Cegléden teljeseget ki papi élete. Felépíttette a Magyarok Nagyasszonya Kápolnát, – Cegléd ékszerdobozát” (1992. IFFRA díj, USA). –, mely „tégglábol, fából, kőből,

betonból készült rengeteg hittel és szeretettel” – mondta róla Kerényi József építész, tervező.

Életrajzi adatai szerint Cegléd város díszpolgára, tiszteletbeli kanonok. Publikál, verseket ír, fordít. Társszerkesztője a Vasárnapi könyvünknek, (Homíliák, elmélkedések és olvasmányok a vásár- és ünnepnap evangéliumszakaszok alapján) Könyvet ír a vértanúhalált halt szalézi szerzetesről, Sándor Istvánról.

Igazi szaléziként foglalkozott a gyerekekkel. A nehezebb sorsú nebulók taníttatását anyagilag is támogatta.

Szombatonként a plébánián az „átkosban” is hittant oktatott, és együtt focizott, asztali teniszszet, csocsózott a tanítványokkal. A szentmiséken mindig volt három,

négy ministráns. Egykori ministránsának idézzük mai gondolatait: Az ATYÁTÓL (csupa nagybetűvel) „csak” szeretetet, tudást, erkölcsöt és hitet kaptunk. Életét áthatotta Don Bosco Szent János szeretete, a szalézi lelkeség.

Jó tudni, hogy a szalézi rend 1913-ban telepedett le Magyarországon, tehát jövőre lesz 100 éve. A centenáriumi év Budapesten, a Szent István Bazilikában 2013. január 26-án, szombaton délután 6 órakor veszi kezdetét dr. Erdő Péter bíboros-primás vezetésével.

Forrás: Szalézi Értesítő; szaléziak.hu; IFFRA, winter 1992/93.

Takács Miklós

Hagyomány

Augustus császár rendeletére

Az evangéliumi hagyomány szerint Jézus szülei a galileai Názáretből, a Jeruzsálemtől 10 km-re fekvő júdeai Betlehembe mentek, hogy eleget tegyenek a császári parancsnak, amely népszámlálást rendelt el, így gyermekük ott született meg. (Mt 2,1; Mt 2,23; Lk 2,1-7) Jézus Krisztus életéről a Biblián kívül kevés írásbeli dokumentumunk van. Mária és József útjáról Betlehembe semmi, de más történelmi forrásokból össze lehet rakni e jeles esemény kis darabját.

Názáret akkoriban olyan kicsi falu volt, hogy a korabeli források nem is említik. Csak egy 1961-ben előkerült felirat igazolja, hogy létezett egy ilyen nevű település a 3-4. században. A régészet már en-

nél többet tudott mondani erről a helyről. Ásatások során kőkorszaki leleteket is találtak itt. A 2000-es években egy olyan első századi házat is feltártak, ami az Angyali üdvözet templománál található.

Betlehem Júdea hegyei között az Názárettől kb. 140 km-re. Mária néhány nappal a szülés előtt indult útnak, úgy, hogy akkor semmiféle infrastruktúra nem volt. Néha még a víznyerés is problémát jelenthetett.

Az történelmi tény – az ankarai Augustus templom falán olvashatjuk -, hogy Augustus császár három vagyonösszeírást és népszámlálást rendelt el, de sajnos a lajstromok nem maradtak fenn. Hogy melyik rendelet parancsára indultak útnak? Erre a kérdésre a kevés történelmi

forrás mellett a csillagásztörténet is megpróbál feleletet adni.

A 6. században élő Dionysius Exiguus római apát javasolta, hogy Jézus Krisztus születését vegyék az időszámítás kezdetének. Ma már tudjuk, hogy számolásában tévedett. Josefus Flavius A zsidók története című

művében beszámol arról, hogy Heródes király halála előtt nem sokkal holdfogyatkozás volt. A csillagászok rámutattak arra, hogy ez csak Kr.e. 5-ben volt. Így valószínű, hogy a Kr.e 8-ban kiadott rendeletet hajtották végre Palesztinában Jézus születésekor, azt feltételezhetjük, hogy a Rómától való távolság miatt csak kb. egy évvel később.

Ecseriné Simon Szilvia

Pilinszky János:

A fényességes angyal is

Emlékezés egy világháborús karácsonyra

*Az égbolt elsötétedett.
S akár a végítélet
zord fellege tört volna ránk,
a föld is oly sötét lett.
Gyermekszívünk is oly nehéz!
A házak és a kertek,
az egész törékeny világ,
éreztük, velünk reszket.
Aztán a roppant csöndön át
puhán és észrevétlen,
a hangtalan meginduló
és puha hőésésben,
akár a fényes pelyhek is
vigyázva földet értek,
a fényességes angyal is,
ő is a földre lépett.*

Giotto: Jézus születése

Adventi szokások

Advent első vasárnapján – a húszas évek német egyházi szokásának hatására – szerte az országban koszorút készítettek. Az adventi koszorúk többségének szerkezete kör-kereszt volt, fűzfaágakból fonták, feszítették, s örökzölddel „öltöztették föl”, igen sok helyen lucfenyő ágjaival. Ahol a négy-négy vesszőből álló kereszt-szárak a koszorú fonatába bújnak, oda került a négy méhviasz gyertya; a keresztelés helyén, ahol egymáson átfonták a vesszőket, a csipkebogyó (némely helyen a fagyöngy), amely tele-pirosával Jézust idézte meg. A kör-kereszt, az ősidők óta ismert rítusszervező forma, amely minden gyerekekkel vele születő tudás”, az advent első vasárnapján rítusttevő ember lelkét rendezte, kedvét a majdani születésre tájolta. A kör – egyebek között – a fényt óhajtó örök anyaölet idézte meg számára, Boldogasszony ölet, a kereszt pedig a benne megfogadó, s belőle világra születő Igét. A koszorút számos vidékünkön ebéd után készítette el a család, az asztalt körbe állva, imádkozva és énekelve. Hagyták, hogy bemenjen” a hajlékba a sötétség, hogy körben öleljen mindeneket, csak a körben állók, a hitese emberek arca „világított” (szóhasználatunkban a rossz, rendetlen életű embernek sötét arca van); aztán meggyújtották az első gyertyát, élő fénye fokozatosan a sarkok felé „úzte” a sötétséget, árnyékokat mozgatva a falon; a lélek megmozdult (a régi ember számára az árnyék a lelket idézte meg), mert „íme megszületett!” A karácsonyi születést játszották ekképpen el.

Advent csönd volt, s áhítat. November 30-án, András napján a kifsarsang zajos vidámságának vége szakadt. Az emberek, a fiatalok is sötét ruhában jártak, s böjtöt tartottak. Nemcsak a zsíros ételektől tartóztatták meg magukat, hanem a szerelemtől is. Testük vágyát elűzték, hogy lelkük szűzzé válhasson, méltóvá és alkalmassá a születésre. Minden hajnalon jóval napkelte előtt kicsi gyerekek járták végig az utcákat, a még szüzek, akik a régiek hitében Isten tenyerén éltek, az „angyalok”. Csengővel ébresztettek mindenkit, s az emberek hajnali misére mentek; a családok együtt, a karonülő apróság csakúgy, mint a vén - s énekeltek; csak a nagyon beteg vagy a tűz őrzője maradt otthon. Leheletük és hitük, imamalmos áhítatuk melegítette be a kőhideg templomot; ott várták meg a reggelt, a fölkelő Napot, egyetlen óhajtássá válva.

A legények ilyenkor nem látogathatták a fonó- és fosztóházakat, ahol lányok kalákája dolgozott; kivétel ez alól Szent Miklós ünnepének előestéje volt. Vas megyében csörgő botos „láncos Miklós” járta e házakat, kísérete maskara-ördög volt.

Immaculata december 8-i ünnepén a mezőkövesdi matyó lányok kibontott hajjal és gyalog keresték föl Mátraverebély-Szentkutat.

December 13-án a legsötétebb napok kapujában, Szent Luca ünnepén „Luca-maskarás” járta a Galga menti, s a palóc falvakat. Legény öltözött hófehérbe, lepedővel; arcát liszttel takarta el, vagy nyúl bőrből készített álarc fedte azt, némely faluban szita. (A nyúl a keleti zodiákusban a szűz jelölője; a belső készítésre rajzoló óvodáskorú gyerek legkedveltebb figurája is nyúl, s a szita is a szűzet idézi meg.) Csizmája talpára rongyot kötött; kopogás nélkül, halkán nyitott be egy-egy házba, s fehér lúdtollal, „angyal szárnyal” a háziak arcát végig törölgette és a sarkokat.

Ezen a vidéken ma is „Szent Család”-ot járnak esténként. Szálláskereső játék ez csakúgy, mint a betleheme-

Fotó: Burgmann László

zés. Minden adventi estén más családnál készítik el a házi-oltárt, amelynek Mária és József szobrocska a fő „dísz”, s helyenként Jézuska. Hosszan imádkoznak, énekelnek; az imamalmos „dobolás” lelküket szabadítja ki a test „rabságából”, átjárja őket a makulátlanság szentcsaládi óhaja.

Betlehemesek is járták, s járnak ma egyre több helyen ismét, a városban is a házakat. A régiek szigorúan vették e játékot. „A (székelyek) lövétei betlehemes rendtartása előírja – olvashatjuk Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösöd c. könyvében –, hogy akik Krisztus születése emlékéen, vagyis karácsonyi szent ünnepekre betlehemi folytatásban tagok akarnak lenni, azok, csak úgy lehetnek, ha a kötelező feltételeket megtartják: nem szabad a kocsmahelyiségekben forogni, fonóseregben lányokhoz járni, az utcákon néma csöndben kell járni, továbbá nem szabad világi éneket énekelni. Mindezeket meg kell tartani attól a naptól, amikor próbálni kezdik, egészen vízkereszt napjáig. Aki ezen alapszabálynak nem tesz eleget, annak büntetése nem lehet egyéb, mint hogy abból a szobából, amelyben gyakoroltak a Kócsár és a Huszár nevű tagok kihúzott karddal kikísérik az illető személyt, mezítláb és hajadonfővel, a templomot

pedig háromszor megkerülik. Ez bármilyen zord idő esetén is végrehajtandó...”

Így érkezett el a régi faluban december 24-e, Ádám és Éva bűnbeesésének napja, az esztendő legsötétebb „ideje”. A böjt még szigorúbb lett; de a délelőtti misék után már kántálók csapata járta az utcákat. Először a legkisebbek mentek világos öltözetben, őket a nagyobb gyerekek csapata követte, estefelé már a serdülők öltöztek a Fény színeibe, s ők készítették mindenki lelkében a születés „szalmaágyát”. Fokozatosan kivilágosodott a falu, s . éjféli misére már az öregek is magukra öltötték, valamilyen ruházatukkal a születés fényes jelét.

Kézművesség

Az adventi várakozás idején egy Erdő Péter bíborossal készült interjúban az alábbi gondolatok hangzottak el, amelyek arra ösztönöztek, hogy betlehemi jászol készítésére buzdítsam a családokat.

„Legyen ott a karácsonyfa alatt a Betlehem a kis Jézus jászolával vagy legalább egy kép! Beszéljünk el otthon Jézus születésének történetét: azt a kis bekezdést, amelyet Lukácsnál találunk. Ennek elolvasása után énekeljünk közösen!

Tudatosítsuk, hogy kit és mit ünneplünk, énekeljünk közösen szép karácsonyi énekeket, ne felejtjük el őket, utána imádkozzunk együtt a fa alatt, köszönjük meg Istennek az előző évet, kérjük a segítségét bajainkban vagy a pozitív lehetőségekben, amelyeket a következő évtől várunk, imádkozzunk egymásért!

Utána bontsuk ki az ajándékot, és mindjárt nagyobb lesz a lelki ragyogása az ünnepnek és még a karácsony esti vacsorának is. Ez nem a templomi liturgia helyett van, de azt kiegészíti, mert az evangélium továbbadása többféle csatornán keresztül történhet.” (Elhangzott az m1 Útmutató című műsorának nov. 25-ei adásában.)

A sógyurma receptje:

Hozzávalók: 30 dkg só, 20 dkg liszt, 1,2 dl víz, kb. fél evőkanál olaj.

A víz pontos mennyisége a só és a liszt minőségétől függ, ezért óvatosan, kisebb adagokban adagoljuk, mert ha túl sok vizet teszünk bele, ragadni fog, és nem tudunk majd formázni vele.

Az alapmasszát aztán kisebb darabokra osztva színezhetsük is. Erre alkalmas lehet az ételfesték (szintén óvatosan, mert mindent megfog), tempera, de bármilyen fűszer is (pirospaprika, kávépor, kakaó, curry, stb). A legszebb színeket akrilfestékkel érhetjük el. Ha kicsi gyerekekkel dolgozunk, akik még mindent megkóstolnak, érdemes a természetes alapanyagokat választani, de ennél a masszánál a só mennyisége valószínűleg garantálja, hogy ne akarjanak sokat „enni” belőle.

Az ember, mert hittel tette dolgát Isten kegyelméből a Szűz része lett, öle, méhe a születni készülő Fénynek, aki közel kétezer esztendővel ezelőtt Isten fiaként közenk jött, hogy életével „láttassa” a Törvényt; de aki a kezdetek óta létezik, s aki ma is, minden esztendőn Karácsony éjfélen újra meg újra bennünk, Boldogaszsonnyá változott népében világra szépül.

Molnár V. József néplélekrajz-kutató, művészettörténész írásából válogatta Kabdebó-Ladik Livia

In: Molnár V. József: Örökség, Örökség könyvműhely, Budapest, 2001.

A kész tárgyakat alacsony hőfokon sütőben is kiszáráthatjuk, de pár nap alatt szobahőmérsékleten is megszilárdulnak.

A karácsonyi sütés-főzés közben szakítsunk egy kis időt arra, hogy a gyerekekkel együtt megformázzuk a figurákat!

Áldott karácsonyi ünnepeket kívánok!

Lendvai Hajnalka

HARANGSZÓ

Megjelenik negyedévente

Szerkesztő: Kabdebó-Ladik Livia

E-mail: harangszo.cegled@gmail.com

Kiadja:

A Cegléd Római Katolikus Plébánia, 2700 Cegléd Kossuth tér 3.

Honlapunk címe: www.cegled-plebania.net

Felelős kiadó:

Bokros Levente mesterkanonok, plébános

Korrektúra: Tollár Tamara

Grafikák: Kernács Viktória

Címlapfotó: Burgmann László

A verseket válogatta: Soósné Molnár Helga

Készült: az Apáti Nyomda üzemében • Cegléd, Csatorna u. 8.

CSATORNA U. 8. © [06-30]9633-487, [53]313-565

A tél bizony kellemetlen évszak! Hideg van, fűteni kell, korán sötétedik, későn kel fel a nap, és még sorolhatnánk a megpróbáltatásokat. Lásuk be azonban, hogy mindezek mellett ott a sok-sok öröm is,

amely ebben az időszakban vár ránk, csak vegyük észre! Ilyen örömforrás lehet a sütés-főzés, amely megörvendezteti a családot, a barátokat, és nem utolsó sorban, magát az „alkotót” is. Télen is találunk olyan szezonális alapanyagokat, amelyek könnyen beszerezhetők, nem drágák, egészségesek is, ráadásul szemet, ínyet gyönyörködtető fogásokká válhatnak egy-egy jó recept leírását követve. Ilyen recepteket válogattam össze a kedvenceim közül, és buzdítok mindenkit a kipróbálásukra!

(Tóthné Kuthy Kornélia)

GRÉPFRÚTOS CÉKLALEVES

Hozzávalók 4 személyre:

65 dkg sült cékla (sütőben sütöm, mosás után egyenként alufóliába csomagolva, 200 fokon, kb. 50 percig),

5 dkg vaj,

1 db sonkahagyma apróra vágva,

2 gerezd fokhagyma átnyomva,

1-1,2 liter átszűrt húsleves (esetleg maradék az ünnepekről),

1 kisebb grépfrút finomra reszelt héja és leve (kb. 1 dl),

2 dl főzőtejszín,

csipet só,

kevés cukor vagy méz,

a tetejére 5 dkg pirított dió, kevés tejszín és apróra vágott petrezselyemzöld.

Elkészítés:

A megsült céklát, ha kihűlt, vékonyan meghámozzuk, és felkockázzuk. A vajon üvegesre pároljuk a hagymákat, rádobjuk a céklakockákat, felöntjük annyi húslevessel, amennyi ellepi, és felforrósítjuk. Botmixerrel, vagy turmixgéppel pürésítjük, majd szitán átszűrjük. A pürét fazékba tesszük, felöntjük a maradék húslevessel, beletesszük a grépfrút levét és reszelt héját, és fedő alatt ismét felforrósítjuk. Hozzáadjuk a tejszín, de már nem forraljuk. Kóstoljuk, ha kell, sózzuk és cukorozzuk/mézezzük.

Száraz serpenyőben megpirítjuk a diót, tálaláskor a leves tetejére szórjuk, kevés tejszínnel meglocsoljuk, és meghintjük a petrezselyemzölddel.

MUSTÁROS, HAGYMÁS CSIRKE

Hozzávalók 4 emberkének:

1 kg csirke felsőcomb,

só, bors,

2 fej vöröshagyma,

2 1/2 dl száraz fehérbor,

2 evőkanál dijoni mustár,

2 evőkanál olívaolaj,

1 csokor petrezselyem

Elkészítés:

A süttőt előmelegítjük 220 fokra. A combokat megsózzuk, borsozzuk, a vöröshagymákat megpucoljuk, vékonyan felkarikázzuk, a bort és a mustárt simára keverjük egy tálkában.

Egy nagyméretű serpenyőben az olajat felforrósítjuk, majd a combikákat mindkét oldalukon kb. 2 perc alatt megpirítjuk, és egy tálra félretesszük őket. A visszamaradt pecsenyeszaftban aranybarnára pirítjuk a hagymakarikákat. Mikor ez is megvan, a serpenyőbe visszafektetjük a combokat, és ráöntjük a mustár-bor keveréket. Az étel alatt felvesszük a lángot erősre, és felforraljuk, majd fóliával letakarjuk, és egy az egyben, serpenyőstül berakjuk a sütőbe. (A serpenyő nyelét célszerű több rétegnyi alufóliába tekerni, hogy megóvjuk a szétolvadástól.)

25-30 perc alatt ez a húsmennyiség szépen megsül, de az utolsó 10 percre a fóliát le kell venni, hogy az ízletes húсок szép pirosak is legyenek. Tálaláskor megszórjuk az apróra vágott petrezselyemmel. Rizs, krumplirösti illik hozzá.

SÜTŐTÖKÖS-MÉZES KUGLÓF

Hozzávalók:

12 dkg (tönköly) fehér liszt,

12 dkg (tönköly) teljes kiőrlésű liszt,

2 kiskanál sütőpor,

1 kiskanál só,

2 kiskanál fahéj/mézeskalácsfűszer,

25 dkg méz,

25 dkg vaj,

4 egész tojás,

25 dkg sült sütőtök,

4 evőkanál whiskey

Elkészítés:

Elvegyítjük a liszteket, a sütőport, a sót, és a fahéjat/mézeskalácsfűszert. Robotgéppel kikeverjük a vajat, mézet, tojásokat és a sült tököt, majd kanalanként adagolva, hozzáadjuk a lisztes-fűszeres keveréket, végül a whiskey-t. (A whiskey-től nem kell tartanunk, a sütéskor az alkoholtartalma elillan, viszont az íze megmarad, ami kifejezetten jól tesz a sütinek.)

Előmelegített sütőben, 175 fokon, 45 percig sütjük, miután kivajazott, zsemlemorzssával beszórt kuglófformába töltöttük a tésztát. Ha megsült, még kb. 10 percig hagyjuk a formában, mielőtt kiborítanánk.

Álarcosbál Cegléden!

Örömmel értesítjük, hogy a Szent Lőrinc Alapítvány

KERESZTÉNY BÁLT

rendez.

A bál helyszíne a ceglédi
Kossuth Művelődési Központ kamaraterme.

A bál időpontja

2013. Böjtelő (február) havának 9. napja, szombat 19 óra.

Nyitótánc: Menüett

Zenekar: Koktél Zenekar

Konferansz: Szathmári Gábor

*Szeretettel várjuk minden mulatozásra,
szórakozásra vágyó Testvérünket!*